

سر مقاله

حقوق مردم و عدالت؛ قربانیان قانون تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار

ادامه از صفحه یک
برخورداری از دانش نظری کافی، قدرت تحلیل، مهارت عملی، دقت و توانایی تشخیص مسائل پیچیده، اموری تشریفاتی نیستند؛ بلکه از الزامات اساسی این گونه مشاغل محسوب می‌شوند. قانون تسهیل، بیش از آنکه بر احراز واقعی صلاحیت متمرکز باشد، بر افزایش تعداد پذیرفته‌شدگان تأکید کرده است. پیامد ضعف دانش و مهارت در این حرفه‌ها صرفاً یک اشتباه اداری یا نقص قابل اغماض نیست. گاهی یک اشتباه در تنظیم دادخواست، ناآگاهی از مهلت قانونی، انتخاب نادرست شیوه دفاع یا ناتوانی در تحلیل اسناد فرصت احقاق حق را از مردم می‌گیرد. نکته اساسی این است که مردم معمولاً توانایی ارزیابی دقیق سطح دانش و مهارت متخصصان را ندارند. شهروندی که برای دفاع از حق خود به وکیل مراجعه می‌کند، لزوماً نمی‌تواند در نخستین ملاقات تشخیص دهد که آیا وکیل در تحلیل پرونده، شناخت قوانین و انتخاب راهبرد دفاعی توانایی لازم را دارد یا خیر. همین وضعیت درباره مراجعه‌کنندگان به دفاتر اسناد رسمی و استفاده‌کنندگان از خدمات کارشناسی نیز صدق می‌کند. بنابراین، تضمین صلاحیت حرفه‌ای صرفاً مسئله‌ای مربوط به منافع صنفی نیست؛ بلکه بخشی از مسئولیت عمومی نهادهایی است که شرایط ورود به این حرفه‌ها را تعیین می‌کنند.

افزایش تعداد مجوزها، دسترسی مؤثر و مفید مردم را به خدمات تخصصی تضمین نمی‌کند. استدلال طرفداران موافق افزایش ظرفیت پذیرش این است که ورود افراد بیشتر به حرفه‌های تخصصی می‌تواند رقابت را افزایش دهد، هزینه خدمات را کاهش دهد و دسترسی مردم را آسان‌تر نماید. این استدلال در صورتی قابل دفاع است که افزایش عرضه خدمات، با حفظ کیفیت و رعایت استانداردهای حرفه‌ای همراه باشد. اما تعداد بیشتر دارندگان پروانه، به‌تنهایی تضمین نمی‌کند که شهروندان خدمات بهتر، ارزان‌تر و مطمئن‌تری دریافت خواهند کرد. دسترسی واقعی مردم به خدمات تخصصی، تنها به وجود تعداد کافی از ارائه‌دهندگان خدمت وابسته نیست؛ بلکه کیفیت، پاسخ‌گویی، اعتمادپذیری و توانایی ارائه مسئله نیز در آن نقش اساسی دارند. افزایش قابل توجه تعداد پذیرفته‌شدگان، در شرایطی که ظرفیت بازار خدمات حقوقی و کارشناسی محدود است و تقاضای مؤثر برای خدمات تخصصی به همان سرعت رشد نمی‌کند، منجر به بی‌کاری یا کم‌کاری بخشی از دارندگان پروانه و حتی سبب طرح دعای کاذب می‌گردد که آثار مخرب آن بر کسی پوشیده نیست.

یکی از مهم‌ترین سرمایه‌های نظام حقوقی، اعتماد مردم به افرادی است که وظیفه دفاع از حقوق، تنظیم اسناد و ارائه نظر تخصصی را بر عهده دارند. این اعتماد به‌سادگی شکل نمی‌گیرد و با تکرار تجربه‌های نامطلوب ممکن است آسیب ببیند. اگر شهروندان احساس کنند مراجعه به متخصص لزوماً به معنای دریافت خدمتی مطمئن نیست، اعتماد آنان به سازوکارهای قانونی حل اختلاف و تأمین حقوق نیز تضعیف شود و مردم را به سمت راه‌حل‌های غیررسمی، پرهزینه یا کم‌اعتبار سوق دهد. همچنین، افزایش خطاهای حرفه‌ای احتمالی می‌تواند به طرح دعای بیشتر، طولانی شدن اختلافات، تحمیل هزینه‌های دادرسی و افزایش بار کاری مراجع قضایی بینجامد. سیاستی که با هدف تسهیل فعالیت اقتصادی و کاهش موانع طراحی شده است، هزینه‌های تازه برای شهروندان و نظام عدالت ایجاد می‌کند.

موفقیت یک قانون را نمی‌توان صرفاً با شمار افرادی سنجید که از سد آزمون عبور کرده و پروانه دریافت کرده‌اند. میزان اصول باید این باشد که آیا مردم در نتیجه اجرای آن، خدمات بهتر و مطمئن‌تری دریافت می‌کنند، آیا امنیت حقوقی آنان افزایش می‌یابد و آیا احتمال تسبیح حقوقشان کاهش پیدا می‌کند. تسهیل صدور مجوز نباید به معنای تسهیل تسبیح حقوق مردم باشد. حق اشتغال داوطلبان محترم و قابل حمایت است، اما این حق زمانی به‌درستی تأمین می‌شود که در کنار آن، حق شهروندان برای برخورداری از خدمات تخصصی و قابل اعتماد نیز تضمین شده باشد. در نهایت، مردم نباید هزینه سیاست‌گذاری‌های را بپردازند که موفقیت خود را با افزایش تعداد پروانه‌ها می‌سنجند، بی‌آنکه کیفیت خدمات و امنیت حقوقی شهروندان را به همان اندازه مورد توجه قرار دهند.

لکنه قابل تأمل آن است که نگرانی درباره پیامدهای قانون تسهیل، صرفاً دیدگاه منتقدان یا دغدغه‌مندان حرفه‌های حقوقی نیست؛ بلکه مقامات رسمی، از جمله رئیس سازمان بازرسی کل کشور، رئیس کل دادگستری استان تهران، رئیس کمیسیون حقوقی و قضایی مجلس، شمار قابل توجهی از نمایندگان مجلس و دیگر مسئولان نیز در اظهارات خود به آسیب‌ها و پیامدهای این قانون اشاره کرده‌اند. با وجود طرح این نگرانی‌ها از سوی مسئولانی که با آثار و تبعات اجرای قانون اشتباهی دارند، تاکنون اراده مؤثر و متناسبی برای اصلاح آن مشاهده نشده است. این وضعیت پرسشی جدی را پیش روی افکار عمومی قرار می‌دهد: اگر آسیب‌های احتمالی یک قانون تا این اندازه مورد توجه مسئولان قرار گرفته، چرا اصلاح آن همچنان در حد طرح نگرانی باقی مانده است؟ در نهایت، این مردم هستند که ممکن است هزینه تداوم وضع موجود را با حقوق تضییع‌شده، خسارات مالی و کاهش اعتماد به خدمات تخصصی بپردازند.

از نامه تا تهران

یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های سفر لاروف، ترتیب دیدارهای منطقه‌ای اوست. وزیر امور خارجه روسیه روز یکشنبه در منامه با وزیران خارجه کشورهای عضو شورای همکاری خلیج فارس گفت‌وگو کرد و روز بعد راهی تهران شد. به گزارش ایرنا به نقل از خبرگزاری تاس، انتظار می‌رود لاروف مقام‌های ایرانی را از نتایج راینزی‌های خود با کشورهای عربی مطلع کند. این موضوع از آن جهت اهمیت دارد که کشورهای جنوبی خلیج فارس درباره تداوم درگیری‌ها، امنیت زیرساخت‌های انرژی و اختلال در کشتیرانی نگرانی‌های جدی دارند.

در نشست بحرین، مقام‌های شورای همکاری از روسیه خواستند بری کاهش تنش و پیشبرد گفت‌وگو با ایران نقش فعال‌تری ایفا کند. آنان همچنین بر ضرورت مشارکت کشورهای منطقه در تصمیم‌های مربوط به امنیت خلیج فارس تأکید کردند.
باین‌حال، انتقال نتایج مذاکرات منامه لزوماً به معنای مأموریت رسمی لاروف برای میانجیگری نیست؛ هرچند می‌تواند زمینه‌ساز تبادل دیدگاه‌ها و بررسی پیشنهادهای تازه باشد.

سایه جنگ بر دیپلماسی

سفر وزیر امور خارجه روسیه در فضایی انجام شد که تهدیدهای متقابل ایران و آمریکا بار دیگر افزایش یافته است. دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا، در اظهارات اخیر خود از احتمال اقدامات نظامی تازه سخن گفته و مقام‌های کشورمان نیز بر آمادگی کشور برای پاسخ به هرگونه حمله تأکید کرده‌اند.

این تحولات موجب شده برخی تحلیلگران درباره احتمال آغاز دور جدیدی از درگیری هشدار دهند؛ باین‌حال، افزایش تهدیدهای لفظی به‌تنهایی به معنای قطعی بودن وقوع جنگ نیست. در چنین شرایطی، سفر لاروف می‌تواند فرصتی برای بررسی راه‌های جلوگیری از تشدید بحران باشد.

روسیه از یک‌سو روابط راهبردی گسترده‌ای با ایران دارد و از سوی دیگر، ارتباطات دیپلماتیک خود را با آمریکا و کشورهای عربی حفظ کرده است. همین موقعیت به‌مسئو امکان می‌دهد دیدگاه‌های طرف‌های مختلف را دریافت و منتقل کند، هرچند توانایی آن برای تغییر تصمیم‌های واشنگتن یا تهران همچنان نامشخص‌است.

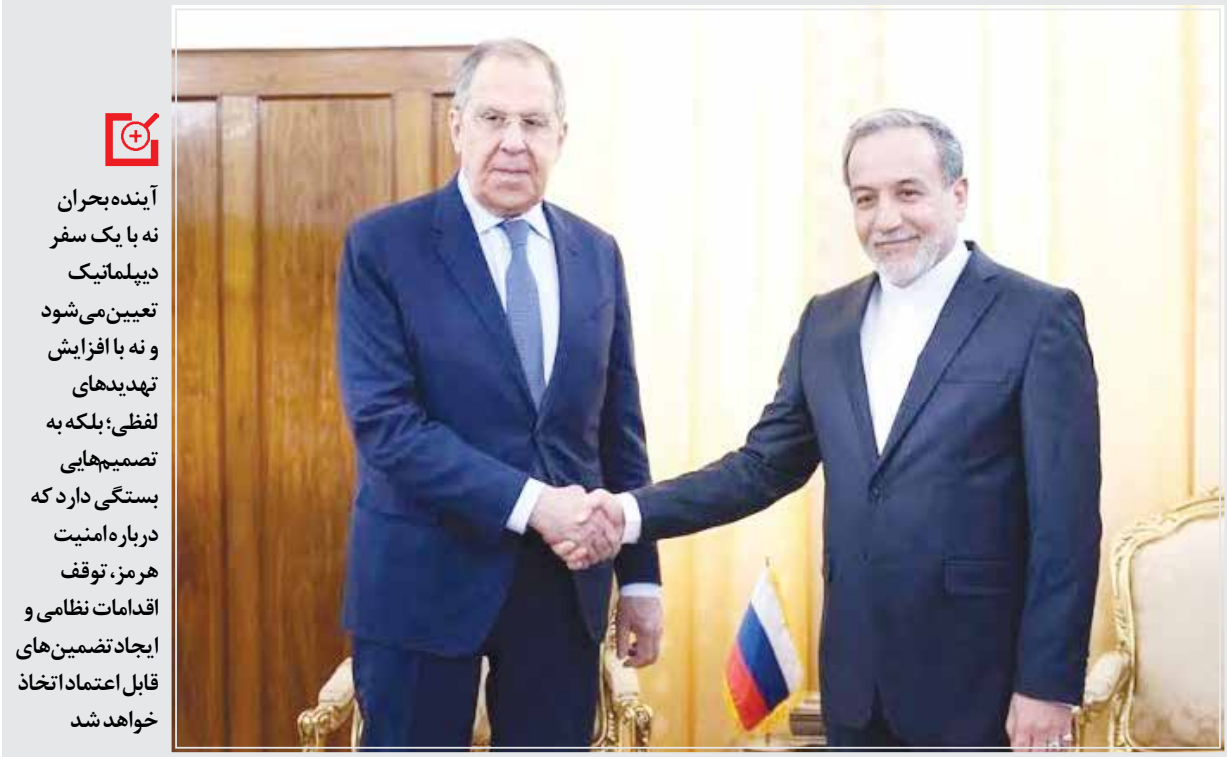
هرمز: گره اصلی مذاکرات

امنیت تنگه هرمز از مهم‌ترین موضوعاتی است که بر راینزی‌های منطقه‌ای سایه انداخته است. این آبراه پیش از جنگ یکی از مسیرهای اصلی انتقال نفت و گاز طبیعی مابع جهان بود و اختلال در تردد کشتی‌ها پیامدهای فزاتر از کشورهای ساحلی دارد. عراقچی روز یکشنبه در بغداد اعلام کرد پیشنهاد هفت‌روزه ایران برای بازگشایی تنگه هرمز همچنان روی میز قرار دارد. براساس توضیحات وزیر امور خارجه، در صورت پذیرش شروط تهران از سوی آمریکا، امکان بازگشایی تنگه در روز ششم و ازسرگیری مذاکرات از روز هفتم وجود دارد. در مقابل، واشنگتن بر ضرورت پرداختن به برنامه هسته‌ای ایران در چارچوب مذاکرات تأکید می‌کند. این اختلاف در تعیین اولویت‌ها، یکی از موانع اصلی پیشرفت گفت‌وگوهاست. لاروف نیز در بحرین از ضرورت بازگشت به مسیر دیپلماسی سخن گفت و

«ابتکار» اهمیت سفر وزیر خارجه روسیه به تهران را بررسی می‌کند

پیام اعراب از زبان گرملین به ایران

گروه سیاسی - سفر روز دوشنبه سرگئی لاروف، وزیر امور خارجه روسیه، به تهران در شرایطی انجام شد که منطقه بار دیگر با افزایش تنش‌های نظامی و نگرانی از گسترش درگیری میان ایران و آمریکا روبه‌روست. لاروف پس از نشست گفت‌وگوی راهبردی روسیه و شورای همکاری خلیج فارس در بحرین، وارد تهران شد و راینزی‌های خود را با عباس عراقچی، وزیر امور خارجه ایران، آغاز کرد. اهمیت این سفر تنها به روابط دوجانبه تهران و مسکو محدود نیست؛ زیرا هم‌زمانی آن با هشدارهای تازه واشنگتن، اختلافات پر سر امنیت تنگه هرمز و تلاش کشورهای عربی برای جلوگیری از گسترش جنگ، گمانه‌زنی‌ها درباره نقش احتمالی روسیه در کاهش تنش‌ها را افزایش داده است. اکنون پرسشی اصلی این است که مسکو تا چه اندازه می‌تواند میان منافع متفاوت بازیگران منطقه‌ای و بین‌المللی زمینه گفت‌وگو فراهم کند؟

سه مسیر پیش روی منطقه

تحولات کنونی را می‌توان در قالب سه مسیر احتمالی بررسی کرد. در مسیر نخست، راینزی‌های منطقه‌ای و بین‌المللی به کاهش تهدیدها و فراهم شدن زمینه اجرای توافقات مربوط به تنگه هرمز منجر می‌شود. در مسیر دوم، گفت‌وگوها ادامه می‌یابد، اما اختلافات اساسی باقی می‌ماند و منطقه در وضعیت شکننده کنونی قرار می‌گیرد. مسیر سوم نیز تشدید برخوردهای نظامی است که می‌تواند امنیت کشتیرانی، زیرساخت‌های انرژی و اقتصاد کشورهای منطقه را با مخاطرات بیشتری روبه‌رو کند.

تهران و فرصت دیپلماسی منطقه‌ای

سفر لاروف نشان داد که با وجود افزایش تهدیدهای نظامی، کاتال‌های دیپلماتیک همچنان فعال هستند. برای ایران، اهمیت این سفر بیش از دریافت احتمالی پیام از کشورهای عربی، در امکان روشن‌تر شدن مواضع همسایگان و بررسی راه‌ای کاهش تنش نهفته است. تهران می‌تواند در کنار همکاری با روسیه، گفت‌وگوی مستقیم با کشورهای منطقه و مسیرهای دیپلماتیک موجود را نیز دنبال کند.

آینده بحران نه‌با یک سفر دیپلماتیک تعیین می‌شود و نه با افزایش تهدیدهای لفظی؛ بلکه به تصمیم‌های بستگی دارد که درباره امنیت هرمز، توقف اقدامات نظامی و ایجاد تضمین‌های قابل اعتماد اتخاذ خواهد شد.

همزمان، مسکو تلاش می‌کند همکاری‌های راهبردی با ایران را توسعه دهد و ارتباطات خود با کشورهای عربی را نیز حفظ کند. این موازنه برای سیاست خارجی روسیه اهمیت ویژه‌ای دارد؛ زیرا حمایت دیپلماتیک از تهران نباید لزوماً به تضعیف روابط مسکو با دیگر شرکای منطقه‌ای منجر شود. از سوی دیگر، ایفای نقش در کاهش تنش می‌تواند موقعیت روسیه را در تعاملات بین‌المللی تقویت کند. باین‌حال، منافع تهران و مسکو در همه موضوعات یکسان نیست و ایران برای پیشبرد دیپلماسی خود ناگزیر است مجموعه‌ای از مسیرهای منطقه‌ای و بین‌المللی را فعال نگه دارد.

روابط دوجانبه در دستور کار

در کنار تحولات امنیتی، سفر لاروف فرصتی برای پیگیری توافقات دوجانبه نیز بود. براساس اعلام وزارت امور خارجه روسیه، همکاری‌های اقتصادی، حمل‌نقل، انرژی و اجرای توافقات‌های پیشین رؤسای جمهور دو کشور از محورهای راینزی‌ها به‌شمار می‌رود. همچنین هماهنگی در سازمان ملل متحد و نهادهای مانند بریکس و سازمان همکاری شانگهای مورد توجه قرار دارد.

اهمیت این همکاری‌ها برای ایران در شرایط فشارهای اقتصادی و محدودیت‌های تجاری افزایش یافته است. باین‌حال، تبدیل توافقات‌های سیاسی به دستاوردهای اقتصادی نیازمند تأمین منابع مالی، رفع موانع اجرایی و پیگیری مستمر پروژه‌های مشترک خواهد بود.

رئیس بازاری پژوهشی مجلس مطرح کرد

رئیس بازاری پژوهشی مجلس مطرح کرد

رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس، با تأکید بر ضرورت اصلاح ریشه‌های تورم گفت: دولت باید پیش از تحمیل هزینه‌های مهار تورم بر معیشت مردم، هزینه‌های غیرضروری و ساختارهای ناکارآمد را اصلاح کند و امتیازهای رانتی را پس بگیرد و از خلق پول توسط بانک‌ها جلوگیری کند.

به گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، بابک نگاهداری روز دوشنبه (۲۷ مهرماه) با اشاره به اهمیت تورم در زندگی روزمره مردم، گفت: تورم از این جهت اهمیت بسیاری دارد که زندگی روزمره مردم را مستقیماً تحت تأثیر قرار می‌دهد. مردم احساس می‌کنند با درآمدی که دارند، هر روز کالاهای کمتری می‌توانند خریداری کنند و به تعبیری، سفره زندگی‌شان روزبه‌روز کوچک‌تر می‌شود. همچنین، امکان برنامه‌ریزی برای زندگی و آینده‌فرزندانشان، از جمله ازدواج با آن، دشوارتر می‌شود.

نامطمینانی بالای جان اقتصاد کشور است

وی اضافه کرد: تولیدکننده نیز با عدم اطمینان روبه‌روست؛ زیرا نمی‌داند مواد اولیه کالایی را که امروز می‌فروشد، یک ماه بعد با چه قیمتی می‌تواند تهیه کند و آیا قادر خواهد بود فعالیت تولیدی خود را از نظر اقتصادی حفظ کند. بازنیستنه نیز نمی‌داند حقوقش تا پایان ماه پاسخ‌گوی هزینه‌های زندگی خواهد بود یا افزایش قیمت‌ها، تعادل زندگی او را برهم خواهد زد و هزینه‌هایش از درآمدش پیشی خواهد گرفت.

درد تورم تک عاملی نیست

نگاهداری تصریح کرد: برای تورم نباید تنها به دنبال یک علت بود؛ زیرا این پدیده علل مختلفی دارد. بخشی از آن به عملکرد بانک‌هایی بازمی‌گردد که تعهدات بدون پشتوانه ایجاد می‌کنند و به دلیل ناترازی، قادر به ایفای تعهدات خود نیستند. بخش دیگری به دولت ها

عارف برای شرکت در اجلاس شانگهای وارد تاجیکستان شد

تدوین برنامه دوساله برای استفاده از ظرفیت‌ها

با کشورهای عضو، دستاوردهای ارزشمندی کسب کرده است.

وی افزود: ما بر ظرفیت‌های ایران، از جمله توانمندی‌های لجستیکی، حمل‌ونقل و فناوری‌های پیشرفته، تأکید داریم و راهبردمان، حضور فعال و مؤثر در این سازمان است. معاون اول رئیس‌جمهوری با اشاره به اهداف نشست نخست‌وزیران سازمان همکاری شانگهای گفت: این نشست هر سال با هدف ارزیابی عملکرد کشورهای عضو و بررسی راهکارهای توسعه همکاری‌ها برگزار می‌شود. محور اجلاس امسال، افزایش همکاری‌های تجاری و اقتصادی و اقدامات بشردوستانه است و نتایج آن در قالب چند سند و بیانیه اعلام خواهد شد.

عارف ادامه داد: از آنجا که این نشست در سطح عالی اجرایی کشورهای عضو برگزار می‌شود، موضوعی بودجه‌ای نیز در دستور کار قرار دارد و بررسی و تصویب خواهد شد.

وی با اشاره به برنامه‌های دولت برای بهره‌گیری از ظرفیت‌های سازمان همکاری شانگهای اظهار کرد: دولت یک برنامه اقدام دوساله تدوین کرده است که هدف آن، استفاده حداکثری از ظرفیت‌های این سازمان در حوزه‌های مختلف است. علاوه برهمکاری‌های اقتصادی و تجاری، توسعه همکاری‌ها در زمینه فناوری‌های پیشرفته و هوش مصنوعی نیز از اولویت‌های ایران در چارچوب این سازمان به شمار می‌رود.

معاون اول رئیس‌جمهوری همچنین از برنامه‌ریزی برای دیدارهای دوجانبه با نخست‌وزیران کشورهای شرکت‌کننده در اجلاس خبر داد و ابراز امیدواری کرد که این دیدارها به تقویت روابط دوجانبه و گسترش همکاری‌های مشترک منجر شود.

سیاست روز

اخبار

پیام تبریک رهبر انقلاب به تیم امید کشتی آزاد

رهبر انقلاب اسلامی در پیامی قهرمانی و افتخارآفرینی تیم امید کشتی آزاد در مسابقات جهانی آمریکا را به مدبران، مربیان، کشتی‌گیران غیور تیم و ملت بزرگ ایران به‌خصوص نسل جوان قهرمان میهن تبریک گفتند.

حضرت آیت‌الله مهدی مجتبی حسینی خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی در پیامی قهرمانی و افتخارآفرینی تیم امید کشتی آزاد در مسابقات جهانی آمریکا را به مدبران، مربیان، کشتی‌گیران غیور تیم و ملت بزرگ ایران به‌خصوص نسل جوان قهرمان میهن تبریک گفتند.

متن پیام رهبر انقلاب اسلامی به این شرح است:
بسم الله الرحمن الرحیم
قهرمانی تیم ملی زیر بیست و سه سال کشتی آزاد جمهوری اسلامی ایران در مسابقات جهانی، دل ملت بزرگ و قدرشناس ایران را لبریز از شادی و افتخار کرد. این موفقیت که با کسب ۹ مدال رنگارنگ همراه بود همچون قهرمانی اخیر تیم امید کشتی فرنگی نتیجه برنامه‌ریزی، مدیریت و تلاش بی‌وقفهٔ مدبران، مربیان فداکار، و جوانان قدرتمند و غیور کشور است. به این عزیزان به‌خصوص نسل جوان قهرمان میهن و ملت سرافراز ایران تبریک می‌گویم.

عراق به دنبال نشست مشترک ایران با اعراب

همزمان با افزایش تلاش‌های دیپلماتیک برای مهار تنش‌های منطقه‌ای و بازگشت به مسیر مذاکرات، بغداد در حال پیگیری برگزاری نشست‌ی با حضور کشورهای خلیج فارس و ایران است. منطقه طی دو روز گذشته شاهد تحکات دیپلماتیک و تماس‌های تلفنی میان مقام‌های عربی و خارجی برای بررسی راه‌های پایان دادن به جنگ و بازگشت به مذاکرات بود.

بر اساس گزارش وبگاه عربی ۲۱، این تحرکات در شرایطی انجام شد که عراق برای گردهم‌آوردن کشورهای خلیج فارس و ایران در بغداد تلاش می‌کند و مصر و پاکستان نیز خواستار ازسرگیری گفت‌وگو میان واشنگتن و تهران هستند. فؤاد حسین، وزیر امور خارجه عراق روز یکشنبه در بغداد در حاشیه پنجاه‌ودمین نشست شورای وزیران امور خارجه سازمان همکاری اسلامی با عباس عراقچی، وزیر امور خارجه ایران، درباره تحولات منطقه‌ای و مسیرهای صلح گفت‌وگو کرد.

وزارت امور خارجه عراق در بیانیه‌ای اعلام کرد که فؤاد حسین در این دیدار بر موضوع کشورش در حمایت از دستیابی به راه‌حل‌های مسالمت‌آمیز برای بحران‌های منطقه‌ای از طریق گفت‌وگو و ابزارهای دیپلماتیک تأکید کرد. دو وزیر همچنین روابط دوجانبه و راه‌های تقویت نقش سازمان همکاری اسلامی در مواجهه با چالش‌های منطقه‌ای و بین‌المللی را مورد بحث و بررسی قرار دادند.

در همین زمینه، فؤاد حسین از ادامه‌تماس‌ها با کشورهای خلیج فارس و ایران برای نزدیک کردن دیدگاه‌ها و تلاش برای برگزاری نشست‌ی میان دو طرف در بغداد خبر داد.

در قاهره نیز بر دبعالعالی، وزیر امور خارجه مصر روز یکشنبه با محمد اسحاق دار، وزیر امور خارجه پاکستان درباره تلاش‌ها برای مهار تنش‌ها و بازگرداندن آرامش به منطقه گفت‌وگو کرد.

عبدالعاطی در تماس تلفنی دیگری با بدر البوسعدی، وزیر امور خارجه عمان، تحولات منطقه‌ای را در سایه تشدید تنش‌های اخیر مورد بررسی قرار داد.

همچنین در منامه، پایتخت بحرین، فیصل بن فرحان، وزیر امور خارجه عربستان سعودی، روز یکشنبه با سرگئی لاروف، وزیر امور خارجه روسیه درباره تحولات منطقه، تشدید تنش‌ها و در یمن و تهدیدهای مستمر علیه کشتیرانی در تنگه‌های هرمز و باب‌المندب گفت‌وگو کرد.